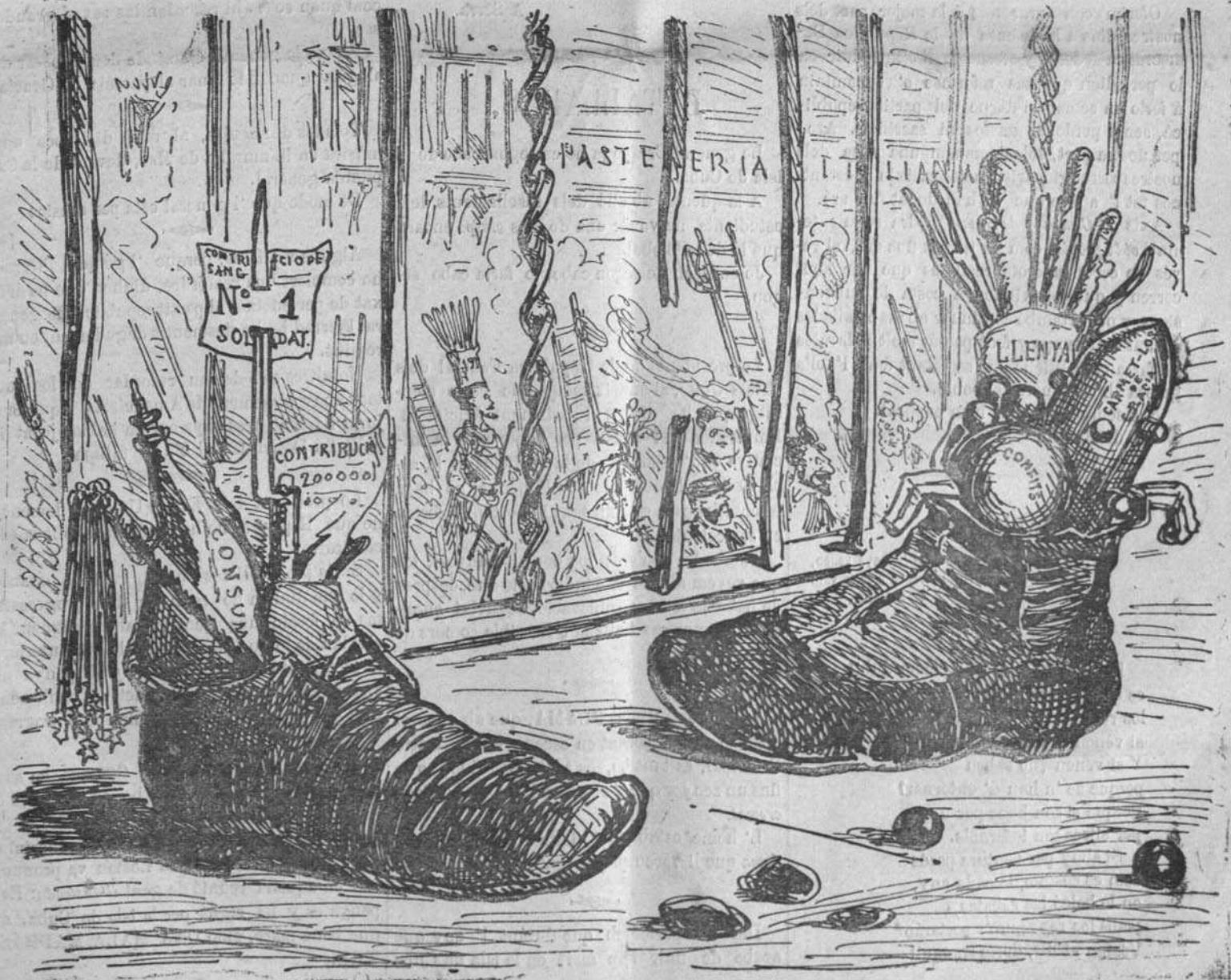

LA CAMPANA DE GRACIA.

SEMANARIO BILINGÜE.

LA SABATA AL BALCÓ.

Lo que portan los Reyes.

ANY NOU VIDA NOVA.

La *Campana de Gracia*, periódich republicà federal, entra en lo tercer any de la seva publicació.

Desde que aparegué lo primer número del nostre semanari ja meresqué una gran acceptació per part del poble que veié, tant en son editor com en sos redactors, un proposit decidit, mes que de lucrar, de dedicarse energicament y ab valentia á la defensa de la santa causa de la República Federal. Proba d' això han sigut las reformas qu' hem anat introduint en la nostra publicació á proporció qu' han augmentat sos favoreixedors.

Gracias als esforços de tots quants contribuim, ja ab lo nostre treball intelectual ja ab lo administratiu, á la publicació de aquest semanari, hem lograt, graciastambeal concurs del poble, fer de la *Campana de Gracia* un dels periódichs mes populars y mes baratos d' Espanya.

No hem perdonat ni perdonarem sacrifici per complaure als nostres lectors y una prova de lo que diem la tenen ja en lo present número que presenta notables millòras en la part tipogràfica.

En quant á la part de Redacció debem dir que segueix confiada als mateixos escriptors que fins are han redactat la *Campana*, ab general aplauso, per lo qual creyem escusat fer constar que seguirá defensant ab lo mateix ardor y entusiasme la Bandera Republicana Federal, única que pot agrupar á tots los bons espanyols per conquistar las llibertats democràtiques y la pau y l' benestar social que tant necessita lo nostre desgraciat país.

Oferim consagrar tots ó la major part dels nostres dies á la defensa de la República Democrática federal y oferim tambe introduir en lo periodich quantas reformas s' encaminin á ferlo un semanari digne del partit republicà, sense perdonar gastos ni sacrificis. Are, per nostra part, sols demanem una cosa dels nostres corregigionaris: que segueixin prestant nos tot l' apoyo que 'ns han donat fins are.

Axis la *Campana de Gracia* podra seguir tenint *vida propia*, com ha tingut fins are, al revés de certs paperots realistas que per aquí corren y que sols viuen á costa de subvencions; y podrà també continuar ab sas batalladas donant mal temps y fent passar molt mals ratos als farsans polítichs que se estant fent l' olla grassa ab los diners del poble.

Nos sembla que 'ns hem explicat.

Are dissimulin.

LOS REYS.

*Ay que no se si 'ls reys venen,
si 'ls reys venen ó se 'n van!*

V. Balaguer.

Per mes que 'n Balagué ho dubti es cosa que ja se sab:
los reys per are, si venen,
si venen se entornarán.
Y si venen ¡no sabeu
perque se 'n han d' entornar?
Perque si son bons per uns
per altres son infernals.
Si abuy per ventura posas
com es costum de cada any,
en lo balcó las sabatas,
¡sabs los reys que 't portarán?
Vesten al llit, dorm tranquil

y gótilas lo endema:
consums, abusos y quintas
y altres cargas y altres mals.

Mes si en lloc de tu li posa
un d' aquets que per qui hi ha,
que saben camparla y viurer
ab la esquena dels companys;
un d' aquets que may treballan
y 's cobran molts bons jornals,
si aquet per ventura posa,
com es costum de cada any,
en lo balcó las sabatas,
¡sabs los reys que li durán?
Vesten al llit, dorm tranquil,
ja ho trobarás l' endemá:
un bon grau, ó un bon empleo,
ó un ascens, ó un entorxat.

Los reys son bons pels dolents,
mes pe 'ls bons son infernals.
Per xo may veuras que posi,
com es costum d' altres anys,
en lo balcó las sabatas
per veure 'ls reys que 'm durán.

Puig com jo 'ls hi tinch molt odi,
ni 'ls puch veurer ni tragat,
ja se be, quan las hi posi,
l' endemá que m' hauran dat:
un ponton ó una presó
ó be un consell militar.

Per xo jo sense fer paga
de lo que abuy altres fan,
no respecto tradicionis
y sols á la meva vaig.

Jo espero que vinga un dia
en que los reys, enganyats,
al balcó posin sabatas,
per dulsi.....la Federal.

A Serra.

BATALLADAS.

Lo general Crespo ja no es segon cabó de la isla de Cuba.

A la qüenta, ab alló dels fusellaments dels estudiants, ne va fer una de mes *crespa* encara que la de la Bisbal.

Jo en lloc de segon cabó, lo faria cabó segon.

Lo president de la República Federal dels Estats Units, al mateix temps que en lo mensatge que ha dirigit al parlament felicita al Emperador del Brasil per haber pres la iniciativa en l' assumpto de la abolició de la esclavitud, se lamenta de que Espanya no hagi intentat encara establir tant important reforma en sas colonias.

Tambe ho deplorem los bons Espanyols, los que veiem ab horror é indignació que, despresa de haberse fet una sublevació, segueixi encara en las nostras Antillas l' horrible comers de carn humana.

Lo nou ball titulat FLAMA, que ab general aplauso s' está posant en escena en lo teatro Principal, es tant bo, es tant magnífich que fins un senyor que l' estava mirant, va sortircremat.

L' home estava tant distret ab la ditxosa flama que li varen pispar cent duros.

Diu un periódich que durant l' any que acaba de finir han mort en la isla de Cuba

40.000 espanyols.

¡Y 'ls que hi morirán!

¡Malheits mil voltas los tirans, causa de las discordias y de las guerras!

Espanya va fer una revolució, los homens que la varen acudillar, lluny de cumplir ab los liberals de Cuba, los compromisos que hi havian contret, se recordaren tant sols de satisfacer sus ambicions bastardas..... y la consecuencia fatal de tal conducta ha sigut una guerra fratricida, una guerra d' extermíni que en un any ha acabat ab las vidas de 40.000 espanyols!

¡Pobre poble! ¡Quan caras pagas las faltas dels que 't tiranisan!

Als espanyols que marxan á la isla de Cuba á buscar penalitats y sufriments, se 'ls agasta, se 'ls mimà, fins se 'ls dona gall dindi.

Pero als hòrfens, á las viudas y á las mares dels que han mort en Cuba ¡que se 'ls hi dona?

L' olvit y la miseria.

Hem observat que 'l general Gaminde, lo qu' es per are, no té pas ganas d' anarsen.

Aquest home no 'ns lo podrem treurer de sobre ni fentlo ministre.

Res. D' ensa d' alló de las Caputxinás y de alló altre de Gracia, se coneix que s' hi ha encarinyat ab Barcelona.

Los grans homens may estant tant contents com quan se 'ls hi recordan las sevas grandezas.

Per xo lo general Gaminde deu rebosar de alegria quan deu anar al passeig de Gracia.

Tots los diumenges, al mitj dia, toca una música en la muralla de Mar, devant de la Capitanía general.

De modo que 'l general está per música.

Alguns realistas, perque 'l general Pierrad ha complert una realòrdre, diuhien que ha deixat de perteneixer al partit republicà. Lo general Pierrad ho ha desmentit degudament en un remitit.

Nosaltres sols debem recordar que los que tant abuy blossom de Amadeistas, á qui han jurat fidelitat, tres aays enrera habian jurat fidelitat á Donya Isabel 2^a... y última.

Lo president dels Estats Units se lamenta de que Espanya no hagi encara abolit la esclavitud.

Si 'ls progressistas fossin gent de paraula y lo que diuhien ho sentisin; si 'ls progressistas no fossin una gent que al dia següent s' olvidan de lo que han promes lo dia anterior, la esclavitud estaria ja abolida y Espanya no apareixeria als ulls de las nacions civilisadas com un pais atrassat y enemic del progres.

Si en aquest instant té la *Campana* en sas mans algun negrer, farà be en deixarla ó quan menys en retallar lo present suelto.

Diem això perque nosaltres ens adherim á las paraules que 'l ciutadà Lostau va pronunciar en aquella reunio de gent il·lustrada: Espanya es y ha sigut per la isla de Cuba, no una bona mare, sino UNA MALA MADRAS-TRE.

Un coix va trobar á una senyora y li va dlr:
 = ¡Com ho passa? ¡Be? ¡Y 'l seu senyor?
 = No gaire be. Va caurer malalt.
 = ¡Va caurer.... malalt?..
 = ¡Ay si!
 = Y be, paciencia. Pitjor jo que vaig cauer....bo.

Los hi vaig á donar una noticia que 'ls deixará sorpresos, parats y que no la voldran creurer.

¡Hi torna á haber crisis!
 = ¡Ca! deuran dir vostes. ¡No es veritat que sembla impossible?

Si en aquet pais los ministres donan gust per aixó: porque duran.

La Monarquía Constitucional se 'ns figura una senyora capritxosa que cada dia cambia de criats.

En Topete vol vint gobernadors civils y á mes sembla que es lo padrid' en Concha. Ell n' hi fos de confirmar...

Vint gobernadors, tal mateix es demanar un xich massa.

Si hagues dit que 'ls volia tots *santo y bueno*, pero vint....

En Sagasta 's pensaba que ab en Topete hauria tingut un ninot en lloch de un ministre. Si, ja veurá, posili 'l dit en la boca.

Al pas que aixó, va abiat me sembla que 'ls sagastins hauran d' enviar á n' en Topete á bordo á menjar galeta.

Donchs si. S' ha confirmat que 'n Balaguer ja no va á Cuba de Comissari regi.

¡Pobre senyor! ¡Ho creurian que 'm sab mitj greu?

La *Iberia* diu que no sent ministre ja ho ha deixat correr, perque lo que allí volen no es la persona sino la entitat ministre de Ultramar; es á dir: no al home, sino al guerrero.

Y desitjan aixó per veurer si de aqueixa manera s' enalteixen los ánimos y s' acaba d' una vegada ab la insurrecció.

Lo govern sembla que lo qu' es per are no té pas por de perdrer la isla de Cuba. Pero... ¿saben?... per alló que podria succehir....com govern previngut val per dos, ha resolt enviarhi una esquadra acorassada perque fassi 'l tato per aquellas platjas.

Ens consta que 'ls barcos se 'n van molt ben pertrexats.

Don Víctor Balaguer ha caigut en ben mala ocasió.

Totjustament are que, per amor á la pàtria y res mes, anaba á esposarse á fer l' anech!....

Lo diumenge passat, al verificar lo descens un aeronauta, se vegé atropellat per una turba que li va destruir lo globo aerostatic.

Cònsiguen ab gran dolor y vivas mostres de indignació aquest acte de salvatgisme que si be haurá causat perjudicis de consideració al atropellat, encara ha omplert mes de des-

honra als que 'l varen atropellar. Supliquem al aeronauta que no judiqui al poble català, honrat, civilisat y hospitalitari, per aquest acte de vandalisme que totas las personas de be reproban.

Molts estranyan que 'n Gaminde, habentlo fet ministre de la Guerra, encara sigui en Barcelona.

Potser la cartera no li ha fet gracia....

En aquet cas jo abiat sortiria del conflicte donant la cartera de la guerra á qualsevol y fentlo á n' ell ministre de *Gracia*...y deixant suspesa la *Justicia*.

LO SISTEMA METRICH.

Y sembla que va de serio, sembla que la revolució tira avant!

Are si que podrem dir ab lo poeta:

A Deu siau turons, per sempre á Deu siau. Adeu siau pesos y mesuras antigas, haveu cai-gut del escambell com si fosseu Borbons, ja sou propietat de la historia! A Deu siau.

¡Quina cosa mes sentimental! Pero lo fet de la veritat es que los efectes del nou sistema serán mes admirables que lo liberalisme dels sagastins ó las esperansas dels carlistas.

¡Quinas cosas veurem y quinas ne sentirem!

Figurinse vostes un tartamut dient ki... ki... ki... ki... kilogramo. Dona hi haurá que se figurará que hectólitro es lo nom de un mal espiritu y mes de una criatura plorarà al sentir aquets noms com si li parllessin del papo.

Pero aixó es lo de menos. Fins lo llenguatje sufrirà una transformació! S' han fissat? ¡No? Dos escoltin si volen cumplir la ley y no caurer en multa. Prohibidas las canas, las cuartas, los porrons etc. no dirá ningú, tinch un cap com set cuartans, sinó tich un cap com mitj hectólitro; los vells ja no tindran canas, sinó metros; aixís com en lloch de una cuarta de oli haurem de dir un litro, dirém també un litro de companyia, un litro proporcional, y sobre tot: buenas noches litro.

Las fortificacions ja no tindrán barbacanas sino barba-metros; ningú podrá dir, porta lo porró sino porta l' litro, no hi haurá canastras ni s' pesará ab canastrons, y si be no sabem si s' podrá ballar cap ameri-cana, es segur que mudaran l' nom á la Rambla de Cana-letas.

¡Quina revolució mes hermosa, !Figúrintse que ara quedan fora de la ley y privadas dels drets individuals, las tercianas y las cuartanas y que res correrá lleuga per hora, que 'ls aprenents no haurán de tenir por á la mitja cana y que 'ls criats no podrán fer alló de pam y pipa.

En fi, la cosa marxa, tot corra á kilòmetro per minut, per la via del sistema métrich s' arrelan las dinastias, los pobles son mansos y 's deixan fer la barba, y per aixó se recomana tant y tant que s' apliqui lo mes prompte possible, perque los progressistas veulen que es un ancora y los unionistas lo prenen per escala y tots diuhen que aixó es arrelar la revolució, perque ¡com poden triunfar los alfonsins, los Isabelins, los Antonins y los Carlistas si ja no trovan peus de Burgos, ni mitjas canas, ni fanegas, ni cuarteras?.. Perque ja ho saben: també se suprimeixen las varas, y sense varas no hi há justicia reaccionaria.

Mirin si es picar fondo. ¡Si 'n son d' esquirlats! Han fet de lo sistema métrich l' ancora del progrés, lo gran reformista, casi estich per dirli lo gran radical.

Q.

BATALLADAS.

¡En Gaminde ministre!

Ell si que pot ben dir: val mes caurer en *Gracia* que ser gracios.

Sembla que 'n Sagasta está leri, leri Si cau, que ja 'm sembla que 'l veig per terra, diuhen que 'l nou ministeri será exclusivament unionista y que 'l formarán en Serrano y en Topete.

Just: la *unió* (liberal) fa la *forsa* (bruta.)

¡Que fa la gent que blossona de ser amant del órdre? ¡Es aquesta la gent que ab tants improprios se desfeyá contra los excessos de la *Comunie*? Are voldriam sentir á n' aquesta gent dirigint forts atachs y amargas censuras contra 'ls vandals que han adoptat l' extermini y 'l pillatge per sistema en la isla de Cuba.

Pero are no 's tracta de anar contra la llibertat... i y callan!

L' altre dia va haberhi gran recepció en lo Palacio de don Amadeu. Aquest últim va fer constar son desitj de veurer solidadas en Espanya é iniciadas en Cuba las novas institucions fillas del moviment de Setembre.

D' aquesta feta, á pesar de que hi ha gran distància entre las *paraules* y las *obras*, quan los voluntaris de la Habana llegeixin aquest discurs dirán que don Amadeo protegeix als filibusteros.

Fins are 'ls republicans han sigut uns descamisats, uns demagogos, uns incendiari y uns assassinos.

Are ja 'ns diuhen...fi...fi...filibusteros.

Are mateix ja no sabem quins nous calificantis ens donarán.

Nosaltres los acceptem tots...ab tal de que no 'ns confonguin ab los reaccionaris.

Molts s' estranyan de que en la recepció de Palacio no hi estes representada la milícia ciutadana.

Nosaltres no ho estranyem. Las alfombras reals no s' han fet perque las trepitjin las forses populars.

En la nit del mateix dia en que va haberhi la gran recepció en lo Palacio Real, va tenir lloch en lo teatro de Jovellanos un ball de màscaras que, segons notícies, va estar molt animat.

En aquest pais no guanyem per sorpresas. Are 'ns diuhen que 'l general Crespo va á ser encausat.

Serà sens dupte per sorprendreus mestart ab la noticia de que aquesta nova no es certa.

Quan tractin de la qüestió de Cuba vagin ab cuidado ab qui parlan. Els dich aixó perque sentiran molts que 'ls parlaran á grans bocadas dela necessitat de defensar la *integritat del territori*, quan lo que volen y lo que buscan es la integritat de las seves butxacas.

Quan los inglesos estiguieren á punt de perdre 'l Canadá, en lloch de escoltar als egoistas y als esplotadors de carn humana, sols varen entregarse en brassos de la prudència y de la

justicia. Y transigint y pactant ab los sublevats del Canadá varen salvar un gran conflicte y estalviarse una derrota casi segura.

Lo gober espanyol ja qui escolta per salvar la isla de Cuba?

Als negrers.

Certs negrers us parlaran mol de anar a Cuba, pero sols son bons per enviarhi als altres.

Perque tenen un grapat d' orque a nosaltres, ens deshonraria tenirlo habentlo guanyat ab la suor dels negres, se creuen que no son de carn y ossos com los infelisso que van al matadero.

Com ells no reben cap ferida, ni sufreixen la perduta de cap fill, ni de cap germà.... diuen: *igueria a mort als aliados sense transacció de cap classe!* Pero los homes honrats que no podem veurer impossibles que en un any hagin mort en la isla de Cuba 40.000 Espanyols, esclamem: ¡prou guerra! Transigim sies possible ab los sublevats concedinlos las llibertats y la autonomia que demanen.

Cada dia's va fent mes llum sobre 'ls criminals afusellaments dels vuyt estudians, portats a cab pe 'ls malhadats voluntaris de la Habana.'

La major par dels executats eran fills dels partidaris mes exaltats de la integritat nacional. Un dels pares va oferir milions per la vida del seu fill y veient perduta tota esperanza, va agafarli un accident y ja morir!

Los pares de un altre dels assassinats s'han tornat boigs!

Un pobre negre, al saber que 'l fill del seu amo anava a ser fusellat, va sortir al carrer furios, y va donar mort a tres voluntaris, per qual motiu fou tambe fusellat.

Un dels individuos del consell de guerra va ser atropellat pe 'ls voluntaris y va tenir necessitat de defensarse y sols va lograr salvar la seva vida fugint y anantse a amagar a bordo de la fragata espanyola Girona.

Lo governador militar, los generals de ingeniers y d' artilleria s'vegeren vilmente insultats y fins alguns d' ells amenassats de mort.

Si despues d' aquestas notícias no convé 'l govern en que en la Habana sols dominava la anarquia de mes mal genero, tant se val que declarí que lo blanch es negre y quel' ordre consisteix en lo imperi dels salvatges.

Lo correspol del *Diari de Barcelona* esplieca que 'l senyor Ruiz Zorrilla y 'l fill del general Prim varen anar a invitar a don Amadeu pe 'ls funerals que en honra del general difunt debian celebrarse lo dia del aniversari de sa mort en la capella de Atocha, y que don Amadeu va acceptar la invitació y oferir que hi assistiria. Pero es lo cas que poch despues de haber enraonat ab en Zorrilla y 'l fill d' en Prim, va enraonar ab en Sagasta, qui li va fer present que en aquells funerals sols hi assistirian los radicals y que la seva assistencia podria

traduirse per un acte politich, y allavoras Don Amadeu va enviar una carta a la viuda del general escusantse d' assistir a la ceremonia religiosa.

Corolari: un altre mico pe 'ls Zorrillistas

Recordem que quan lo partit republicà de Barcelona va celebrar la primera manifestació contra las quintas, mentres tothom cridaba unànimament jabaix las quintas! un manifestant cridaba despues tant fort com podia: jabaix los consums!

—¿Que tants consums? li va dir un, mitj carregat de tant sentirlo. No 'ls teniu fora?

—Es que tiuch por de que tornin, va contestar.

Y no anaba errat, porque ja 'ls tornem a tenir.

SONET.

Tenint las rocas per mallida alfombra, mirant a l' ona que sos peus ne banya y a lo seu rostre que pe 'l mar s' empanya, hi ha la «matrona» que ab sa fama assombra!

Son pit batega y «llibertat» ne nombra... Què no apareixi devant seu s' estranya; mes l' ona altaiva lo rocam ne guanya y 'l mar tant sols l' hi vol servir de sombra!

A sos fills, ja mitj groga y esmortuida, clama plena d' engoixa y de dissort... mes ningú l' hi contesta, y pèrt la vida al quedar llatseratson pobre cor!

Fills de la Patria, la que 'l mar allanya, sabéu qui es?... —*Nostra mare CATALUNYA!*

PAU ROSELLA.

Los emperadors del Brasil se proposan anar a passar lo carnestoltes en Madrid.

Donchs á fe que si esperan aquesta època per veurer más caras y disfressas, ja poden venir quan vulgan perque en Espanya es carnestoltes tot l' any.

Don Amadeu ha fet a Espartero princep de Vergara.

Si hem de ser franchs, hem de dir que ens ha fet molta gracia veurer al primer monarca de la dinastia de Saboya premiant al home que ab lo célebre abras de Vergara, va consolidar la dinastia borbonica que va destruir lo poble l' any 1868.

Saludem al nou periódich *La Controversia*, que ha començat a veurer la llum pública en Alcoy baix la acertada direcció del nostre amic y corregidor Joseph Paig Perez.

Tothom recorda que don Joan Prim, als funerals del qual se va excusar d' assistir don Amadeu, fou lo principal adalit que tingue en Espanya la dinastia de Saboya.

Hem tingut lo gust de visitar la casa de Maternitat y Exposits y hem quedat agrablement sorpresos de la llimpiesa y bona administració que en aquell establecimiento de beneficencia hi ha. Felicitem a la junta per lo be que 's porta y ens felicitem a nosaltres mateixos, ja que la junta es republicana.

Solució a la xarada anterior

=Al bell punt li endevina!

=Vaja, i que diu?

=Res-se-llat.

XARADA.

Ma primera n' es un arbre que fa la fulla molt prima, y es un instrument que talla ma tercera ab dos unita.

Al fer la gent gamindesca la divisió dels districtes, fent que guanyantne perdessim y guanyessin los trampistas, va fe ab desvergonyiment una acció la mes indigna que sols ab lo nom de tot ab justicia s' califica.

(La solució, per suposat, dissapte.)

Barcelona.—Imprenta de la Viuda y F. de G.

I. LOPEZ editor

Per la l'àmina d' aquesta página vindrà en coneixement que hem dat a llum las célebres POESIAS JOCOSAS y SATIRICAS DEL CÉLEBRE RECTOR DE VALLFOGONA, que recomenem procurir adquirir si volen passar un bon rato.

Forma la obra un tomo casi foleo, impres ab esmero a dos y tres columnas lletracompacta y clara, ab lo retrato perfectament grabat y dibuixat, encuadernat a la rustica, ab una cuberta de color que conté un grabat alusiu.

Pues tot això (saben quan costa? solsament

114 RALS!!!

Los correspol dels 6002 presoners insurrectes que deya aquell parte del general Valmaseda?

Donchs are s' ha tornat un 62.

Ja ho deyam nosaltres que aquella noticia no podia passar ni per la Puerta del Sol.